

У підсумку слід зазначити, що тільки комплексне і грамотне використання зазначених заходів дозволить досягти ефективності від їх застосування, знизити податкове навантаження і поліпшити фінансові результати.

Отже, кількісну оцінку ефективності податкової політики, що реалізується підприємством задля оптимізації податкового навантаження, необхідно здійснювати через систему загальновідомих показників, що визначають:

- рівень податкового навантаження на підприємство;
- рівень впливу окремих заходів податкового планування на величину податкових зобов'язань підприємства;
- ефективність податкового планування та податкової політики підприємства загалом.

Література:

1. Єлісєєв А.В., Підлужний М.П. Податкове планування. Мінімізація оподаткування законними способами. – Львів : Ліга-Прес, 2003. – 274 с.
2. Загородній А.Г., Єлісєєв А.В. Податки та податкове планування підприємницької діяльності : Монографія. – Львів. Цент Бізнес-Сервісу, 2003. – 152 с.
3. Кузьо В.Б. Важливість аналітичної складової в роботі органів ДПС України всіх рівнів [Електронний ресурс] / В.Б. Кузьо. –2012.– Режим доступу : <http://ndi-fp.asta.edu.ua/thesis/112/#.UcrrvD5bPaSo>.
4. Салига С.Я., Даций Н.В., Корецький С.О., Нестеренко Н.В., Салига К.С. Фінансовий менеджмент : Навч. посібник. – К. : Центр навч. літ., 2006. – 274 с.

Подолянчук О. А.

доцент кафедри аудиту та державного контролю

*Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна*

РОЛЬ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В АУДИТІ

Успішне функціонування суб'єктів бізнесу залежить від результативного управління. Основою прийняття раціональних управлінських рішень є об'єктивна, доречна та повна інформація про стан справ на підприємстві. Інформаційним джерелом системи управління виступають дані бухгалтерського обліку та звітності.

Для підтвердження достовірності показників фінансової звітності та даних бухгалтерського обліку спрямований саме аудит.

Вітчизняні напрацювання вчених свідчать про виокремлення великої кількості процедур, методів, прийомів, способів аудиторського контролю, серед яких важливе місце посідає інвентаризація.

Сутність інвентаризації характеризується по різному: метод контролю, перевірка, прийом контролю (табл. 1).

Визначення категорії «інвентаризація»

Автор	Характеристика
Беренда Н. І., Хабенко О. В.	Це основний методичний прийом фактичного контролю за збереженням майна та джерелами його формування [1, с. 126]
Кузик Н. П., Боярова О. А.	Інвентаризація – один із найважливіших елементів методу контролю за збереженням майна, активів від розкрадання та нерациональних втрат, а також ефективний засіб забезпечення достовірності показників фінансової звітності [2, с. 13]
Пантелєєв В. П.	Фактичний методичний прийом контролю фактичного стану підконтрольних об'єктів, здійснюваний з метою забезпечення збереження цінностей і раціонального використання їх у фінансово-господарській діяльності [3, с. 133]
Сморжанюк Т. П.	Інвентаризація, як метод фактичного контролю, має велике значення для контролю за збереженням майна підприємства [5, с. 66]
Штейнман М. Я., Євсєєв М. Ф.	Інвентаризація – найважливіший і найчастіше використовуваний прийом фактичного контролю [6, с. 36]

Джерело: сформовано автором за [1; 2; 3; 5; 6]

На нашу думку, інвентаризація – це прийом аудиту, який відноситься до методів фактичного контролю і може застосовуватись при виконанні таких процедур як: перевірка, спостереження та повторне виконання. Інвентаризація може здійснюватися суцільним чи вибіркоким способом у вигляді переважування, перерахунку, обміру, контрольних замірів тощо.

Практика проведення аудиту свідчить про відмову проведення інвентаризації, оскільки вона є трудомісткою для аудитора та впливає на підвищення вартості аудиторської послуги для підприємства-замовника. Тому аудиторі використовують матеріали інвентаризації самого підприємства як джерело доказовості певної інформації. Проте не завжди результати інвентаризації є об'єктивними, адже в деяких підприємствах може мати місце формальність проведення внутрішнього контролю.

Дослідження свідчать про відсутність чітких рекомендацій і пояснень нормативних документів та єдності думок вчених з приводу участі аудитора в інвентаризації чи присутності при її проведенні.

Проте, в програмі аудиту будь-якого об'єкта присутні процедури: перевірка, спостереження чи повторне виконання. Таким чином, науковці та практики підтверджують необхідність присутності аудитора під час інвентаризації чи особистого виконання інвентаризації. Міркування науковців з цього приводу є виправданими, адже саме інвентаризація дозволяє отримати точні дані про фактичний стан справ суб'єкта господарювання та надає орієнтовану інформацію для прийняття управлінських рішень.

Дослідження економічної літератури [4, с. 170] дозволяє поділити контрольні дії аудитора на ті, що проводяться:

- до інвентаризації;
- під час інвентаризації;
- після інвентаризації.

Таким чином: дії аудитора до інвентаризації дають можливість встановити фактичне ставлення керівництва підприємства до організації обліку та внутрішнього контролю і спланувати виконання подальших прийомів; дії в процесі інвентаризації – визначити реальні дані про фактичну наявність та залишки цінностей; дії після інвентаризації – визначити проблемні місця в обліку та контролі підприємства.

Отже, інвентаризація як прийом методу фактичного контролю в аудиті забезпечує дотримання принципу фінансової звітності та бухгалтерського обліку – повного висвітлення, і дає можливість отримання достовірної інформації про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі. Вважаємо, що для підвищення достовірності отриманих аудиторських доказів аудиторам доречно виконувати дії під час інвентаризації.

Література:

1. Беренда Н.І. Особливості інвентаризації виробничих запасів на підприємствах харчової промисловості / Н.І. Беренда, О.В. Хабенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 1. – С. 125–127.
2. Кузик Н.П. Нормативно-правове забезпечення інвентаризації активів і зобов'язань : зміни 2015 / Н.П. Кузик, О.А. Боярова // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2014. – № 23–24. – С. 13–19.
3. Пантелєв В.П. Аудит : навч. посіб. / В.П. Пантелєв – К. : «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 400 с.
2. Петрик О.А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посіб. / Петрик О.А., Савченко В.Я., Свідерський Д.С. : за заг. ред. О.А. Петрик. – К. : КНЕУ, 2008. – 472 с.
3. Смержанюк Т.П. Інвентаризація – один із головних методів обліку і контролю / Т.П. Смержанюк // Молодий вчений. – 2015. – № 2. – С. 66–69.
2. Штейнман М.Я. Контроль і ревізія в сільськогосподарських підприємствах (з практикумом) / М.Я. Штейнман, М.Ф. Євсєєв / Пер. з рос. З.А. Городиської. – К. : Вища шк. Головне вид-во, 1988. – 272 с.

Покойова З. В.

аспірант кафедри обліку в кредитних
і бюджетних установах та економічного аналізу

*Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ У БАНКУ

Ринкові умови, жорстке конкурентне середовище вимагають суттєвого розширення та поглиблення аналітичності інформації, що використовується менеджерами на кожному рівні. Незважаючи на те, що не існує єдності серед